

bu Pirnatu, mecenu Družbe sv. C. in M. Naš marljiv obrambni delavec in pisatelj tov. »Kompoljski« prinaša zanimivo črtico »Nemci in mi« ter spis »Pred vojnimi sodiščem«. Ta aktualna spisa izpopolnjuje tretji »Naša manjšina v Avstriji in nemška manjšina v naši državi«. Le po se spominja A. B. vseh rodoljubov, ki so nas zapustili v preteklem letu v spisu »Naši grobovi«. Učitelje bo posebno zanimal spis »Poročilo o šolstvu v Julijski Krajini«, ki nam podaja zelo informativno sliko tamošnjega šolstva. Ob sklepu je vestnik o delovanju Ciril Metodove Družbe. Koledar toplo priporočamo, ker s tem podpiramo tudi družbo — a ne samo naročati, tudi čitati ga je treba!

— **Članstvo okrajnega učiteljskega društva za ljubljansko okolico** se obvešča, da znaša za leto 1925. društvena članarina 125 Din, članarina za poročene učitelje 50 Din, članarina za upokojence 60 Din. Ker je še mnogo članarine neporavnane, pozivljajo se člani in članice, da še v tem mesecu poravnajo vso članarino. — **Blagajnik.**

Učiteljski pravnik.

— **§ Zopet novi uslužbenki listi** — **osebne popisnice** — za učitelstvo. Na podlagi čl. 115. čin. zak. je minister pravde izdal sedaj za vse resortne predpis novih uslužbenkih listov. (»Uradni list« št. 107. od 30. novembra 1925). Državna tiskarna v Beogradu je izdala sedaj tiskovine za vse resortne po tem predpisu. Vsak uslužbenec si mora sam nabavi po dva izvoda uslužbenega lista. Novost je ta, da bodo v uslužbenkem listu tudi fotografije državnih uslužbenecv. Po izdanem predpisu morajo biti z dnem 31. decembra 1925 novi uslužbenki listi izvršeni. Podrobni predpisi so razvidni iz »Uradnega lista«.

— **§ Sestava oblastnega šolskega disciplinskega poverjenitva za učitelje osnovnih in meščanskih šol.** Z odlokom z dne 16. oktobra 1925. O. N. br. 60.887 je gospod minister prosvete na podlagi čl. 25. zakona o obči upravi in odloka ministrstva prosvete P. br. 5596 z dne 1. maja 1925 odredil sestavo disciplinskega poverjenitva za učitelje osnovnih šol in meščanskih šol ljubljanske oblasti in obenem imenoval člane v to poverjenitvo za dobo šolskih let 1925./26. 1926./27 in 1927./28. odnosno dotlej, dokler ne stopi v veljavo novi zakon o narodnih šolah in zakon o meščanskih šolah. — V smislu cit. odloka obstoji komisija iz 5 članov, in sicer: Predsednik je oblastni veliki župan, odnosno njegov namestnik; Člani so: oblastni prosvetni inspektor, upravno-gospodarski referent prosvetnega oddelka, oblastni šolski nadzornik in kot strokovni drug za učitelje meščanskih šol Alojziji Novak, ravnatelj I. deške meščanske šole v Ljubljani, za učitelje osnovnih šol na Iv. Malnarič, učitelj I. deške osnovne šole v Ljubljani. — To poverjenitvo razsoja v vseh disciplinarnih zadevah učiteljev osnovnih in meščanskih šol kot disciplinsko sodišče prve stopnje. — S postavitvijo tega poverjenitva je razveljavljena točka b) 2. odstavka tuRADNE OKROŽNICE z dne 3. julija 1925. P. br. 6570/25. Pripominjam, da odlok ministrstva prosvete z dne 13. maja 1925. O. N. br. 25.928, ki je bil priobčen s citirano okrožnico, odreja, da v pogledu disciplinskega postopka za učitelje osnovnih in meščanskih šol ostanejo i nadalje v veljavi predpisi specialnih zakonov. Torej veljajo glede disciplinskega postopka za učitelje javnih osnovnih in meščanskih šol v ljubljanski oblasti sledeči zakonski predpisi: na ozemlju bivše vojvodine Kranjske §§ 44., 56. zakona z dne 29. aprila 1873. dež. zak. št. 22 in normativno navodilo bivšega deželnega šolskega sveta za Kranjsko z dne 28. junija 1912. št. 4572; na ozemlju bivše vojvodine Štajerske predpisi zakona z dne 26. avgusta 1904. dež. zak. št. 65 iz leta 1905.; — na ozemlju bivše obmejne grofije Istre (Kastavščina) §§ 43.—55. zakona z dne 30. marca 1870. dež. zak. št. 19 in na ozemlju bivše vojvodine Koroske §§ 42.—54. zakona z dne 17. januarja 1870. dež. zak. št. 13. — Gospod minister prosvete je v svojem zgoraj citiranem odloku tudi izrecno povdaril, da velja isti postopek in ista disciplinska komisija, ki velja za učitelje osnovnih in meščanskih šol, tudi za honorarne nameščence in dnevničarje prosvetne uprave na osnovnih in meščanskih šolah v ljubljanski oblasti. — Veliki župan: dr. Baltič s. r.

— **§ Vprašanje izplačila razlike prejemkov upokojenim učiteljem v Sloveniji.** (Odgovor g. ministra financ na tozadevno vprašanje narodnih poslancev gg. dr. Žerjava in dr. Pivka). Na vprašanje narodnih poslancev dr. Žerjava in dr. Pivka od 26. oktobra 1925 na g. ministra financ glede izplačila razlike penzijskih prejemkov upokojenim učiteljem v Sloveniji od 1. decembra 1919 do 31. marca 1925 je poslal g. minister financ pod št. 5915 z dne 20. novembra 1925 sledeči odgovor: »Izplačilo neporavnanih državnih obvez za dobo do 31. marca t. l. je regulirano s čl. 18. fin. zak. za 1924./25. je z mojimi navodili, izdanimi k tej zakonski odredbi, S temi predpisi je določeno postopanje za črpanje kredita za državne obveze iz prejšnjih let — partija 55. v budžetu za 1924./25. Ta postopek sestaja v sledečem: Pristojni naredbodajalci so dolžni poslati podrejeni mi Generalni direkciji državnega računovodsva svoje zahteve za ureditev kreditov po navedeni budžetski partiji, in sicer v višini zakonsko priznanih likvidacijskih obvez. Kadar se po teh zahtevah izvrši otvoritev kredita pri pristojni finančni oblasti odredajo na breme tega delegiranega kredita sami naredbodajalci izplačila ter prilagajajo k svojim naredbam tudi izplačilne priznane dokumente. Vsled tega je potrebno v svrhu izvršitve izplačila razlik penzijskih prejemkov, da se postopa v vsem po navedenih predpisih, ki so podrobno znani vsem finančnim izplačevalnim blagajnam in vsem naredbodajalcem. Ako so izpolnjeni zakonski pogoji za izplačilo, ne bom delal s svoje strani nikakih zovrek, kakor jih tudi doslej nisem delal, da pridejo zainteresiranci do svojega prava. — Opozarjam obenem, da se v smislu osnovnega principa našega računovodstvenega sistema zamorejo vsa izplačila iz davčne kase, torej tudi ta, vršiti samo v višini kredita, odobrenega od narodne skupščine. Sprejmite, gospod poslanec, tudi ob tej priliki uverjenje o mojem odličnem spoštovanju. — Minister financ dr. Stojadinovič.

Naša gospodarska organizacija.

— **g Dohodki brez stroškov.** Ker je vse osebje cerkljanske šole zaposleno z gospodarsko akcijo U. K., prosimo cenjene tovariše, da se potrudijo vsaj toliko, da nam na naše dopise odgovarjajo, bodisi pozitivno ali negativno.

Naročnike »Kosmosa« (učila za mehaniko, akustiko, optiko, elektrotehniko, ki omogočajo nad 1200 eksperimentov) obveščamo, da dobe pošiljatev direktno od tvrdke, obračune pa od nas. Ker blago leži dalj časa na carinarnah, je opravičljivo, če se dobave zakasne. Naročila za prihodnje solarno leto smo vknjižili in jih izvršimo takoj, ko bodo na razpolago proračunanj zneski krajnih šolskih svetov. Iskrena hvala!

Šolske lekarne so doslej naročili trije sreski šolski referenti za vse šole svojega področja, (Kranj, Radovljica, Slovenjgradec). Čast, komur čast!

Pri tvrdki Kos (glej 45. številko »Učit. Tov.) je naročila šola v Šenčurju državno zastavo za 500 Din, 6% je naše provizije. Naročite zastave in blago za šolske igralske kostume le po Konviktu! Hočete sibi dobro?

Smrek je doslej prijavljenih 73. Požrtvovalni tovariš g. Vidic je v svoji mali občini, ki obsega le 4 vasi, nabral 32 smrek, ostale so cerkljanske. Zdromite se zaspanci!

Miklavž v zveze igre se vrše danes. V Cerkljah smo nastavili ogromno košaro, ki bi vzdržala darove vse Slovenije, a polovico odstopimo Mariboru, ki nam je ravno tako pri srcu kakor Ljubljana.

Prijavite nam novih virov dohodkov brez stroškov, da dvignemo našo »matico« preje, predno nam začno priščipavati draginjske doklade.

Kdor hitro da, dvakrat da!

Predsednik U. K. s sedežem v Cerkljah pri Kranju.

Nebeški konvikt št. 100., 6. 12.

Veledenjeni gospod!

Miklavž predsednik vseh nebeških konviktov pošilja iz nebeških viščin pozdrave predsedniku Konvikta v Ljubljani! Iz malega raste veliko. Tudi pri nas gre bolj počasi.

Moje vsevedno uho je tudi zaslišalo, da se je nekje govorilo, da ima malokateri učitelj svinčnik.

Pozdrav in srečo pri Vašem delu.

Miklavž I. r.

Ker se je Miklavž tokrat gotovo urezal, prošim vse tovariše, da mi kar s svinčniki sporoče o vseh Miklavževih darilih v prid našim nebogljenčkom, ki prezebajo v mestih ob suhih skorjajh po deželskih staršev-učiteljev.

I scena z dne 6./XII., je li bila povoljna za »izveštaj«?

Lapajne.

— **g Učiteljski dom v Mariboru.** Članarina; Učiteljsko društvo za svetleartski okraj 400 Din; I. deška osnovna šola v Mariboru 40 Din. — Darila: Vesela družba ob godovanju tovariša Leopolda Kopača v Slovenjgradcu 100 Din. (Taki in podobnih darov bi U. D. lahko prejemal več, ako bi se ga tudi drugi tovariši tako spominjali kakor vrlji Slovenjgrajčani!). Apolonija Sekirnik, vdova po šolskem upravitelju, Šmarje pri Jelšah, 33.75 Din; Zacherl Franjo, Ljutomer, 25 Din; ministrstvo prosvete v Beogradu 1990 Din; obveznice 7% državnega posojila so darovali: Ida Vodenikova, učiteljica v Mariboru 2 à 100 Din (IX. 1922), Tomaž Stani, učitelj v Rušah, 3 à 100 Din kot skromen donesek za plemeniti namen; Farčnik Anton, nadučitelj v pok. v Mariboru 1 a 500 Din (III. 1926), kot Miklavžev dar U. D. Ta dar je treba posebej omeniti, ker pride od tov. upokojenca, ki sigurno ne bo nikdar užival dobrot U. D.! Aktivni tovariši(ice), vzgledujte se nad to idealno požrtvovalnostjo! — Za spominsko ploščo po umrlem tovarišu M. Vodeniku so še darovali: učiteljsvo I. dekliške osnovne šole v Mariboru 70 Din; učiteljsvo osnovne šole v Lajtersbergu 110 Din. Prispevek za to spominsko ploščo je s tem dosegel vsoto 1070 Din. — Vsem darovalcem iskrena zahvala! — M. Kožuh, blagajnik.

Iz naše stanovske organizacije.

Iz Pov. UJU — Ljubljana.

+pov. 2. seja ožjega sosveta UJU poverjenitva Ljubljana dne 28. novembra 1925 ob 10. uri dopoldne v pisarni strokovnega tajništva v Ljubljani. — Navzočni: Jelenc, Gmus, Dimnik, Dostal, Fegic, Hren, Lapajne, Močnik, Po.očnik.

I. Zapisnik zadnje seje ožjega sosveta se prečita in po pripombah tov. Lapajnet, Jelenca in Močnika odobri. Dnevni red seje se izpremeni v toliko, da pride poročilo glavnega blagajnika kot 3. točka in določitev seje širjega sosveta kot 8. točka.

II. Poverjenik Jelenc poroča o do-spelih in odposlanih dopisih.

1. Dopis velikega župana ljubljanske oblasti o sestavi disciplinarnega poverjenitva za učitelje osnovnih in meščanskih šol kot rešitev vloge UJU pov. Ljubljana dne 14. oktobra 1925, ki so ga prejela tudi vsa šolska vodstva. — Glede na to, da se pri tem ne upošteva nujne potrebe sestave sreskega disciplinarnega sode, se sklene ponovna vloga na ministrstvo prosvete.

2. Poverjenik poroča nadalje o vlogah, ki so se napravile glasom sklepa zadnje seje ožjega sosveta glede zaračunavanja stanarine pri naravnih stanovanih, všteta vojne dobe učiteljskim maturantom tekom vojnih let, izplačila razlike itd.

3. Vloga na ministrstvo prosvete, da odkupi staro zalogo »Zvončka« za šolske knjižnice. Ker je došel nezadovoljiv odgovor, da se samo priporoča nakup »Zvončka« za šolske knjižnice, se sklene ponovna vloga potom obeh velikih županov.

4. Odposlana je bila vloga v zadevi pravočasnega nakazila šolskih doklad. Ker še ni odgovora, se sklene zadevo urgirati.

5. Glede uporabe šolskih poslopj v vojaške svrhe se je interveniralo pri pristojni oblasti.

6. V zadevi vloge glede učnih načrtov, na katero je poverjenitvo prejelo odgovor iz mariborske oblasti, ne pa še iz ljubljanske se sklene intervenirati, naj se za enkrat do novega šolskega zakona sploh ukinejo alj pa izdajo novi, našim razmeram in prilikam primerni učni načrti.

7. Odposlala se je vloga na ministrstvo prosvete v zadevi priporočanja

knjig in učil, kar naj bi se vršilo potom Osnovne nastave.

8. V zadevi projekta šolskega zakona se je odposlala spomenica, ki jo je izdalo naše poverjenitvo, tudi g. ministru Velji Vukičeviću. — Naknadne predloge sta do nadaljšanega termina poslala edino okrajno učiteljsko društvo za laški okraj in tov. Zupančič iz Prekmurja.

9. Glede pravočasnega nameščanja učiteljsva začetkom šolskega leta se je odposlala vloga na prosvetno upravo.

10. Poverjenitvo je interveniralo v mnogih slučajih v zadevi izplačila pokojnin in povšic. — Pri tej priliki je ožji sosvet strogo obsodil delovanje in poslovanje nekakega Prosvetnega Birô-a v Beogradu, ki izrablja take slučaje in svari učiteljsvo, da ne naseda eventualnim ponudbam za posredovanje.

11. Dopis izvršilnemu odboru UJU v Beogradu glede objave resolucij 5. glavne skupščine UJU v Subotici v centralnem glasilu v »Narodni Prosveti«. Resolucije so bile nato objavljene. Na predlog tov. Dimnika se sklene dopis, da se objavijo v »Narodni Prosveti« tudi resolucije v zadevi projekta šolskega zakona, kakor so bile sprejete na omenjeni skupščini.

12. Resolucije okrajnega učiteljskega društva za Maribor in bližnje okolice se sklene odposlati na velikega župana ljubljanske in mariborske oblasti.

13. Poverjenik poroča glede ustanovitve učiteljskega pevskega zbora, da se je poverjenitvo udeležilo vseh prireditv; zavrača neosnovane očitke, kakor da si je dala izvititi organizacija ustanovitev takega pevskega zbora iz svojih rok. Ponovno povdarja, kar je storil že na ustanovnem obnem zboru, da bo organizacija z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago, podpirala to idejo in njen nadaljni razvoj, da pa spada ta izvedba v strokovno glasbeno področje, kar je v tem slučaju prevzelo Društvo učiteljev glasbe v Sloveniji. Pri tej priliki se je povdarjalo, da obstojajo tudi v drugih državah učiteljski pevski zbori kot samostojna društva. Ožji sosvet je soglasno odobril zavzeto stališče.

14. Glede lista »Učiteljska Omladina« je poročal urednik Dimnik o njegovem razvoju, o sodelovanju s strani učiteljskih, o potrebi prispevkov s strani učiteljsva, o rastočem zanimanju za list tudi preko meje Slovenije in je navedel za primer, da je došlo naročilo za 130 izvodov lista celo iz Skoplja zaeno s plačanim zneskom. V nadaljnjem poteku se je razvila mestoma zelo ostra debata o vprašanju depolitizacije organizacije, v katero so posegli vsi člani ožjega sosveta. Ker ni prišlo do nobenega stvarnega zaključka, se je odložila zadeva na prihodnjo sejo ožjega sosveta.

15. Poverjenik poroča o akciji, ki jo je podvzelo poverjenitvo v zadevi šteta službene dobe in izplačila dotične diference prejemkov onega učiteljsva, ki je bilo prisiljeno zapustiti po povratu svoja službena mesta v Julijski Benečiji in si iskati nove službe v naši krajevini. Na poziv v »Učiteljskem Tovarišu« se je odzvalo 28 tovarišev in tovarišic. Več izmed teh se ni moglo upoštevati, deloma, ker se niso mogli izkazati s potrebnimi odpustnimi dokumenti, deloma, ker so odšli prostovoljno iz prejšnjih službenih krajev. Za 18 upravičenih učnih oseb je izdelalo strokovno tajništvo točen obširen seznam, opremljen z vsemi potrebnimi podatki, ki ga je s spremno vlogo odposlalo poverjenitvo potom ministra na r. narod. poslanika g. dr. Žerjava narodni skupščini, odboru za molbe in žalbe.

16. Poverjenitvo je odposlalo s spremno vlogo prošnjo »Učit. konvikta« za denarno podporo na ministrstvo prosvete.

17. Učiteljsko društvo za Mursko Soboto poroča, da sta se ustanovila v okvirju društva dva pedagoška krožka.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS o vse informacije so vsikdar točne izbrpne in hitre
ARGUS se nahaja v Vuka Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

Učitelji-knjižničarji! Tudi za odrasle je izšlo v založbi Učiteljske tiskarne mnogo lepih knjig.

18. Poverjenik poroča, da se je udeležil 50-letnice obstoja učiteljskega društva za Karlovac, za kar je došla pismena zahvala.

III. Blagajniško poročilo poda glavni blagajnik Fegic. Kar se tiče članarine, ne more podati točne slike, ker se nima vseh obračunov okrajnih učiteljskih društev. Vendar kolikor jih ima že v roki, kaže veliko malomarnost plačevanja mnogih okrajnih društev, ki so s plačevanjem v velikanskem zastanku. Ožji sosvet ostro graja tako indolenco in pričakuje, da se bodo dotična društva zavedala svoje dolžnosti napram organizaciji. Tov. Dimnik želi imeti od glavnega blagajnika do seje širjega sosveta točen izkaz vseh delov in teriatov poverjenišva, in sicer ločeno glede članarine, posameznih listov in fondov. Sklene se vnovič urgirati članarino pri predsednikih in blagajnikih okrajnih učiteljskih društev s terminom do 15. decembra. Tov. Gnuš in Hren se izjavita za potrebo izdaje pravilnika gospodarskega odseka oziroma sploh za poslovanje okrajnega društva.

IV. Dopis centrale UJU v Beogradu na inicijativo poverjenišva Split glede sprejema učiteljstva na meščanskih solah in na učiteljskih v organizaciji UJU. — Tajnik Dostal se izjavi, naj bi tvorila slei kakor prej podlago okrajna društva, kamor ima prost vstop vsaka učna oseba katerekoli panoge, ki pristane na pravila UJU. Posamezne stroke na morejo tvoriti v tem okvirju svoje sekcije. Razvije se daljša debata in se končno sklene obrniti se na izvršilni odbor UJU v Beogradu, da naj se upošteva pri izpremembi pravil strokovna razpredelitev učiteljstva osnovnih, meščanskih, strokovnih šol in učiteljskih.

V. Dopis UJU v Beogradu, naj se imenuje stalni dopisnik, ki bi stalno poročal »Narodni Prosveta« o stanju šolstva in učiteljstva v Sloveniji. — Sklene se vprašati centralo, ali je to mišljeno brezplačno ali za gotov honorar.

VI. Za razpisano mesto knjižničarja knjižnice poverjenišva, ki je spojeno z mestom tajnika osrednjega narodno-prosvetnega odseka, sta se zglasila dva reflektanta. To mesto se odda tov. Vladislavu Mlekušu, uči elju na 2. deški osn. šoli v Ljubljani.

VII. Dopis okrajnega učiteljskega društva za Maribor in bližnjo okolico, naj bi se za ustanovitev Učiteljskega doma v Mariboru in Učit. konvikta v Ljubljani angažiralo vse v UJU včlanjeno učiteljstvo naše države, se predloži na predlog tov. Hrena šejji širjega glavnega odbora.

VIII. Ožji sosvet sklene sklicati o božičnih počitnicah sejo širjega sosveta UJU poverjenišva Ljubljana, in to na torek 29. decembra. Dan porrei se vrši seja ožjega sosveta.

Sejo ožjega sosveta, ki je trajala s polurnim odmorom ves dan, zaključil poverjenik ob 18. uri.

Izpremembe pravil UJU, ki so bile sprejete na 3. glavni skupščini dne 6. avgusta 1923 v Ljubljani.

V nastopnem navajamo one člene pravil, ki so izmenjeni ali novi, sicer pa veljavni prejšnja pravila, ki smo jih natisnili v 1. zvezku stanovsko-strokovne knjižnice.

II. Svrha.

Član 2.

Cilj je Udruženja, da udruženom snagom svih učitelja naše Kraljevine radi na napretek osnovne nastave i narodnoga prosvetovanja; da nastoji oko učvršćivanja duhovnog jedinstva svih delova našega naroda i štiti moralne i materijalne interese učiteljstva.

VI. glava »Uprava« in VII. glava »Skupštine i sastanci« se glasita v celoti nastopno:

VI. Uprava.

Član 10.

Udruženjem upravljaju:

- Glavni odbor;
- Povereništva.

A.

Član 11.

Glavni Odbor je Izvršni i Upravni: a) Izvršni Odbor čine: predsednik, dva podpredsednika, glavni tajnik i osam članova.

b) Upravni Odbor čine pored ovih povereniči sa svojim tajnicima, 15 članova iz svih krajeva Kraljevine i 6 njih-

vih zamenika. Blagajnik i urednici učiteljskih listova mogu po naročitoj potrebi biti van Gl. Odbora.

(Dalje prih.)

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LOGAŠKI OKRAJ bo zborovalo v soboto 12. t. m. ob 10. uri v osnovni šoli v Dolenjem Logatcu s sledečim vzporedom: 1. Poročilo predsednika »Kaj hočemo«, 2. Poročilo tajnika, 3. Poročilo blagajnika, 4. Poročilo odsekov, 5. Slučajnosti, Z ozirom na prepotrebno razčiščenje pojmov v organizacijskih zadevah, je dolžnost vsakega člana, da se zborovanja udeleži. — Odbor.

Poročila:

+ OBČNI ZBOR UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA LOGAŠKI OKRAJ, ki se je vršil 3. oktobra na Rakeku. Navzočih 60 članov in strokovni tajnik pov. UJU Ljubljana R. Dostal.

Ob 9.30 otvori predsednik Požar zborovanje, pozdravi navzoče člane in še posebej strokovnega tajnika pov. UJU, ugotovi sklepčnost in preide takoj k prvi točki dnevnega reda.

Poročilo predsednika, V svojem poročilu povdarja predsednik pomen društva in važnost društvenih zborovanj ter biča vse one, ki so člani le na papirju, sicer se pa društvene življenja aktivno ne udeležujejo ter ga s svojo indolenco celo ovirajo. Povdarja tudi apolitičnost društva, vsled česar je dolžnost vseh učiteljev, da so društveni člani.

Nato očita v glavnih obrisih važnejše dogodke v tekočem poslovnem letu ter poda kraško bilanco aktive in pasive našega stanu (polov. žel. voznja, imenovanje zastopnika v komisiji za učiteljska imenovanja in zastopnika v disciplinarni komisiji; dvakratni osnutek novega šolskega zakona, dvakratno menjavanje nadzornikov, premeščanja učiteljstva, ukinitve učiteljske stalnosti, izguba 15% dodatka k plači po doslužnih 32 letih, neizplačitev zastankov na plačah in nevarnost odtegljaja draginskih doklad).

Omenja tudi nepravilnosti pri poslovanju enega izmed obeh društvenih krožkov in prepoved zborovanja radi sociološkega predavanja ter posledice, ki jih je imela ta prepoved za odbor in nekatere člane. Končno apelira v toplih besedah za pristop k Učit. konviktu in za razširjanje »Zvončka«.

Po predsednikovem poročilu se vname debata zlasti radi prepovedi zborovanja 13. junija. V debato posežejo: Štravs, Ribičič, Dostal, Peterlin, Mercina Fr. in Medvešček.

V zadevi Učit. konvikta poroča tov. Štravs o poteku izvanrednega občnega zbora te ustanove. Strokovni tajnik Dostal pobija nekatera izvajanja predgovornika, na kar mu ta pojasni, da je bil on na zborovanju kot opazovalec in je kot tak tudi poročal. Ako niso njegove trditve resnične, ni zanje odgovoren on, ampak oni, ki jih je iznesel.

Poziv za pristop k Učit. konviktu ni našel vsled premalega razumevanja sivarri enotnega odmeva kljub živi in prepričevalni besedi od strani več članov, zato se je prvotni sklep, da je pristop obvezen za vse člane, spremenil v toliko, da velja le za one, ki se prostovoljno zavežejo. Pristop je javilo tri četrtine navzočih članov.

Poročilo tajnika, Društvo šteje 76 članov, dva več kot lani. Odborovih sej je bilo troje; vseh zborovanj, društvenih in krožkovih četvero, eno je bilo prepovedano. — Odbor se je polegaval z vsemi svojimi močmi za zaščito članov in učiteljstva sploh. Boril se je predvsem zoper zloglasni § 71. urad. zakona. Ni pa našel pravega razumevanja v svoji upravičeni borbi ne pri poverjeništvu in ne pri učiteljskem glasilu. — Poročilo omenja tudi številne pismene intervencije o organizacijskih zadevah na poverjeniški šolske oblasti, ki pa so po večini ostale brez odgovora. Bilanca izkazuje minus, odbor pa ni kriv tega. Predlog: Krožka naj se odpravita. Poročilo se sprejme soglasno.

Poročilo blagajnika se vzame brez debate na znanje, na kar se izreče na predlog pregledovalcev računov odboru absolutorij. Prejemki 2756.33 Din, izdatki 330.33 Din, gotovina 2426 Din.

Poročilo preds. nar. prosv. odseka. Tov. Ribičič poroča, da odsek ni delal povoljno v prvi vrsti radi tega, ker ni imel opore od s.rani centr. prosv. odseka pri pov. UJU.

Poročilo preds. samoizobr. odseka. Tov. Medvešček poda pregled dela s. o. v minulnem letu in konstatira, da se je z delom šele začelo. Vršilo se je v obeh krožkih le predavanje o pomenu in namenu samoizobr. akcije ter se je postavil program. Tudi so se že določili okvirji samoizobr. krožkov. Do izvedbe tega zasnutka pa ni prišlo, ker je oblast prepovedala nadaljnje delo. Obžaluje ta korak oblasti, čigar vzrok se danes ni prav pojasnjen, je pa gotovo, da ne bo imel nobenih posledic za razvoj akcije v bodočem poslovnem letu. Saj izobrazba v socialnih in političnih vprašanjih ni važna le za učiteljstvo samo, ampak tudi za državo in narod. Ravno ista oblast, ki je akcijo v minulnem letu onemogočila na drugi s.rani sama priporoča poglobljenje v ravno ista vprašanja, ki so bila na programu našega s. o. Tis. o. poseganje v naše delo je torej slonelo na nesporazumljenju, ki je sedaj že gotovo izravnano. V bodočem poslovnem letu moramo tam nadaljevati, kjer smo letos neprostovoljno nehali. Program imamo, podrobni načrt tudi, začeti je torej z delom. V vsem področju društva se ustanovijo krožki, k njim naj se pritegnejo vsi izobrazbe željni člani — Poročilo obeh odsekov sta sprejeti soglasno.

Izpreminjalni predlogi k načrtu osnovnošolskega zakona, Poročevalce tov. Požar; predlogi sprejeti soglasno.

Poročilo tov. Medveščeka o pokrajinski skupščini v Šošanuju. Pred poročilom prečita predsednik pismo poverjenišva od 11. julija 1925, št. 349, v katerem zahteva poverjenišvo, da naj društvo navede dokaze za one trditve in izraze, ki jih je rabil del. M. na pokr. skupščini. Inkriminirani izrazi so: »komedija«, »fraz«, »da vodstvo egoistično izrablja organizacijo«, »hlapčevstvo« i. d. — Tov. Medvešček poda svoj zagovor v obliki istih izjav, ki jih je imel namen imeti v Šošanuju, a so mu bila z odvzetjem besede in radi velikega hrupa delno onemogočena. Z ozirom na »žalitve« in »neparlamentarne izraze«, ki jih omenjata poverjenišvo in »Učit. Tov.«, pripominja, da so se čulj drugi še manj parlamentarni izrazi, da so padle še hujše žalitve in da so se videle geste, ki spadajo kvečjemu v sejmarško družbo, da pa ni bilo zanje ne graje in tudi ne zahteve po satisfakciji. (Zagovor poročevalca je bil oddan Pov. UJU kot odgovor, na dopis št. 349. od 11. julija t. l.)

Tov. Dostal zahteva še enkrat precizen odgovor od občnega zbora glede inkriminiranih izrazov in izjavi, da je radi tega prišel sem. Društvo je postavljeno pred alternativno ali — ali.

Ob splošni pozornosti vstane tov. Ribičič in izjavi, da društvo ne more desavuirati svojega delegata, ker bi bilo tako početje nemoralno. Tudi obsoja nespravljivost poverjenišva.

Po teh besedah se strokovni tajnik demonstrativno odstrani iz zborovalnice in s tem je bila tudi zaključena ta točka dnevnega reda.

Volitve, Z vzklikom so bili izvoljeni sledeči člani v odbor: Doljak Valentin, Gor. Logatec; Miselj Ema, Dol. Logatec; Medvešček Bogumil, Rovte; Mercina Ivan, Stari trg; Mercina Franc, Grahovo; Peterlin Alojzij, Begunje; Ribičič Jože, Rakek.

Novi odbor se je konstituiral sledeče: Predsednik Mercina Franc; tajnik Medvešček Bogumil; blagajnica Miselj Ema; odborniki: Doljak Valentin, Mercina Ivan, Peterlin Alojzij in Ribičič Jože.

Slučajnosti, Ker istih ni bilo, se občni zbor zaključil ob 14. uri.

+ KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v ponedeljek, dne 9. novembra 1925 ob pol 10. uri v Jaršah. Udeležilo se je zborovanja od 80 članov 46.

Otvoritev, poročila, Predsednik tov. Petrovec Tomo je pozdravil navzoče, posebej ravnatelja meščanske šole Novaka, sreskega šolskega nadzornika Pretnarja, sreskega šolskega nadzornika v pokojju Kanteta in vse na novo vstopivše člane in članice. Izrazil je zadovoljstvo glede dobre udeležbe kljub skrajno slabemu vremenu. Nato je predaval ravnatelj meščanske šole Novak iz Ljubljane o deških ročnih de-

lih in o risanju ter je sprejel za svoj poučen in zanimiv referat splošno zahvalo. Nadalje je predsednik ponovno omenjal, naj se ne zapuša zborovanja pred zaključkom. Zapisnik zadnjega zborovanja se je vzel na znanje, isto tako poročilo tovarišice blagajničarke, Z veseljem je omeniti, da se je na predlog tov. Mayerja javilo sedem tovarišev in tovarišice za predavanja v bodočem letu.

Slučajnosti, Pri zadnji točki dnevnega reda so se obravnavale nekatere šolske zadeve. Razdelile so se položnice za vplačevanje obvezne članarine za »Učiteljski konvikt«, katero se začne s 1. januarjem 1926.

Sklep, Končno se je sklenilo, da bo prihodnje zborovanje, ki je obenem tudi občni zbor, meseca februarja v Kamniku.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani, Franciškaška ulica št. 6.

Ocene.

—k **Narodna Enciklopedija**; Srpsko-Hrvatsko-Slovenačka. Prof. St. Stanojević Cijena 45 Din. Izdavač Bibliografski zavod d. d. Zagreb, Gundulićeva ul. 29. Izšel je 5. zvezek.

—k **Sokolske vježbe za školsku omladinu**. Mnogi i mnogi nastavnici rado bi uvježbavali školsku djecu u sokolskim vježbama, a nemaju prigodni vježbi. Radi toga sam izradio tri vježbe za školsku djecu, opisao ih stručno i uz njih dao glazbu i slike, tako, da svaki nastavnik-nastavnica može uz malo volje, da uvježba djecu i time ne samo gimnastika postigne ono, što se hoće sa tjelesnim odgojem u školi. Vezbe imadu i prigodne pjesme. Te vježbe jesu: 1. Telovežbena scena s glazbom i pjevanjem (vezbe za veliki i mali broj muške i ženske djece) partitura i opis Din 25. 2. Život djeteta u vježbi (vezba za 9-tero muške djece), partitura i opis 25 Din. 3. Slikovita prosta s pjesmom (za veći i manji broj muške djece), partitura i opis 20 Din. Sve tri vježbe imadu svoju naročitu pedagošku vrednost i sadržina je uzeta iz života dječjeg. Novac sa naručbom treba poslati na adresu: D. M. Bogunović — Zagreb, Lica 7.

—k **Današnje žene i djevojke** ako žele da u društvu i kućanstvu savremeno ispuone svoje zadacu, bezuvjetno trebaju pouzdanog i dobro upućenog savjetnika a ako takov važi po općenitom priznanju naš domaći svestrano omiljeni mjesečnik »Ženski List« za modu, zabavu i kućanstvo, koji je u tome pogledu doista na svojoj visini.

Primiti smo novi 7. broj tog časopisa, čiji sadržaj svojim obilnim gradivom i svojom vrijednošću iznenadjuje vanredno obširan i bogato ilustrirani modni dio; Upute za ručne radove; Arak krojnih uzoraka na našem jeziku; Kako da ostanem mlada i lijepa! Uputa za njegu zdravlja i ženske ljepote, što prvi put izlazi kod nas na našem jeziku; Muzički odgov djece; Sitne upute u modi; Senzacionalno otkriće londonskog liječnika o zdravlju i mladosti žene; Kako da odgajamo svoju djecu; Ženska nošnja u prastaro vrijeme; Kazalište i kino; Novela: Provalnikov savjest i direktorova pamet; U jesenskim gorama i mnoge druge; Kronika; — Kuharica. — Domaćica. — Zagonetka. — Smješice i t. d. u kratko prava riznica ne samo za žene i djevojke, već i općenito za svaku kuću i obitelj. Povrh toga ima u tom broju vanredno lijepih ilustracija od naših priznatih umjetnika i portreta zaslužnih žena iz našeg javnog života.

Kraj tako bogato opremljenog i otmjeno štampanog lista nijedna od naših žena i djevojaka nije više upućena na strane žurnale. — Pretplata na »Ženski List« iznaša na 1/4 godine Din 40.—, na 1/2 godine Din 80.—, na jednu godinu Din 160.—, dočim se pojedini brojevi u svim knjižarama dobiju po Din 15.—. Uredništvo i uprava nalaze se u Zagrebu, Samostanska ulica 2, I. kat.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu **Tajnike okrajnih društev** prosimo, da vabila za društvena zborovanja pošljejo pravočasno. Vabilo za zborovanje logaškega učiteljskega društva je došlo šele v četrtrek z večerno pošto, ko je bil list že dotiskan in oddan na pošto. Zaradi praznika v torek, ko tiskarna ni delala in radi poročila iz seje ožjega sosveta smo več dopisov iz današnje številke morali izpusiti za prihodnjo številko. Poročevalce o društvenih zborovanjih ponovno prosimo naj bodo kratki. Govori in podrobne razprave ne spadajo v poročilo. Potem so pa pritožbe če ravno daljša poročila zaostajajo, ker jih je metteur iz tehniških ozirov primoran izpuščati.

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo

„KARO“ čevlje

Lastne delavnice. Cene solidne.

MARIBOR
Koroška cesta 19

Le najbolje je najceneje